

Aspecte etico - legale

UPU – SMURD Târgu Mureş

Vass AJNAL – Raed ARAFAT

Aspecte etico - legale

- ▶ Membrii echipajelor de prim ajutor trebuie sa cunoasca citeva aspecte de baza ale principiilor legale ce reglementeaza modalitatea de acordare a ingrijirilor pacientilor lor.
- ▶ Cunoscindu-le ,va vor ajuta in acordarea celei mai bune ingrijiri precum si in prevenirea unor situatii ce pot avea consecinte legale pentru voi,unitatile sau departamentele de care apartineti.
- ▶ Trebuie sa cunoasteti legislatia specifica in vigoare.

Obiectivele cursului

- ▶ A înțelege intervenția ca o datorie
- ▶ A înțelege standardele îngrijirilor medicale
- ▶ A cunoaște responsabilitățile etice și competențele
- ▶ A înțelege și respecta diferitele tipuri de consimțăminte
 - consimțământul exprimat
 - consimțământul implicit
 - consimțământul în cazul minorilor
 - consimțământul în cazul pacienților bolnavi mental
 - refuzul tratamentului
- ▶ A respecta testamentul
- ▶ A înțelege următoarele aspecte legale:
 - abandonul
 - persoana decedată la locul intervenției
 - vătămare corporală (neglijența)
 - confidențialitatea
- ▶ Legea bunului Samaritean
- ▶ Legislația în vigoare pentru membrii echipajului de prim ajutor
- ▶ Raportarea evenimentelor

Datoria de a interveni

- ▶ Primul aspect legal este datoria de a actiona. Un cetatean oarecare ce ajunge la locul accidentului nu are obligatia legala de a opri si acorda primul ajutor victimelor
- ▶ Trebuie sa ajungeti rapid la locul faptei si sa acordati ajutorul medical posibil in limitele cunostiintelor si echipamentului disponibil.
- ▶ Orice intirziere in prezentare sau acorderea de ingrijiri va face vulnerabil din punct de vedere legal.

Standardele îngrijirilor acordate

- ▶ Pentru a va încadra în standardele de calitate trebuie să îndepliniți două condiții:
 - trebuie să îngrijiți pacientul în cea mai bună măsură
 - trebuie să oferiți același ajutor pe care o persoană cu pregătire similară ar face-o în condiții similare.

Responsabilități etice și competența

- ▶ Aveți obligația să vă conformați unor standarde profesionale de conduită.
- ▶ Aceasta presupune să fiți la curent tot timpul cu informațiile asupra activității practice și teoretice în vederea asigurării îngrijirii adecvate.
- ▶ Aveți de asemenea obligații revizuirii periodice a nivelului de cunoștințe.
- ▶ Trebuie să vă evaluați periodic gradul de răspuns la solicitare și să încercați să urmăriți evoluția pacientului prin contact cu coordonatorul sau personalul medical.
- ▶ Cutați întotdeauna modalități de a vă îmbunătăți performanța.
- ▶ Educația continuă și cursurile de reevaluare sunt destinate să vă mențină la curent cu actualitatea.
- ▶ Participați la activitățile ce vizează îmbunătățirea activității în departamentul dumneavoastră.

Responsabilități etice și competența

- ▶ Un comportament etic necesita onestitate.
- ▶ Rapoartele intocmite trebuie sa reflecte cu acuratete situatia intilnita.
- ▶ Oferiti informatii corecte si complete celorlalti membrii ai sistemului medical de urgenta.
- ▶ Daca ati facut o greseala,notati-o in rapoarte.
- ▶ Nu modificati niciodata un raport decit pentru a corecta o eroare de enunt.
- ▶ Nu uitati niciodata ca activitatea pe care o desfasurati in primele momente ale unei urgente pot face diferenta dintre viata si moarte.
- ▶ Competenta etica si profesionala sint valoroase atit pentru dvs. cit si pentru pacient.

Responsabilități etice și competența

Consimțământul

- ▶ Consimțământul, în termeni simplii înseamnă acceptul sau permisiunea.
- ▶ Din punct de vedere legal însă există diverse tipuri de consimțământ.

Consimțământul exprimat - expres

- ▶ Pacientul își da acordul, verbal sau non-verbal, de a accepta tratamentul pe care i-l oferiți.
- ▶ Acest consimțământ porneste de la premise ca o persoană poate decide asupra propriului corp.
- ▶ pacientul trebuie să aibă vîrstă legală și să fie capabil de o decizie rațională.
- ▶ La abordarea unui pacient fiți siguri că a înțeles cine eți, ce sunteți, spuneți-i ce urmează să faceți și fiți siguri că e de acord cu aceasta.
- ▶ Exemplu, dacă spuneți "Aveți o tăietură la nivelul brațului. Va trebui să vă bandajez pentru a opri sîngerarea." și obțineți aprobarea verbală "De acord, în regulă." se cheamă că ați obținut consimțământul expres.

Consimțământul implicit

- ▶ Acest concept este cel mai ușor de înțeles în situația pacientului inconștient.
- ▶ Deoarece acest pacient este în imposibilitatea de a comunica, principiile legale presupun consimțământul implicit.
- ▶ Nu ezitați niciodată să tratați o persoană inconștientă.

Consimțământul în cazul minorilor

- ▶ Minorul este persoana ce nu a implinit virsta legala,consemnata de legislatia in vigoare.Din punct de vedere legal,minorii(ce pot avea pina la 18 ani) nu sunt considrati ca fiind abilitati sa hotarasac in nume propriu.
- ▶ In majoritatea cazurilor,acordarea ingrijirilor de catre un medic trebuie temporizata pina cind un parinte sau reprezentant legal isi da consimtamentul.
- ▶ daca un minor necesita ingrijire de urgenta la locul incidentului(prespital) si acest accept nu poate fi obtinut nu se ezita in a acorda primul ajutor.
- ▶ Ramine in grija sistemului medical spitalicesc sa decida in continuare temporizarea pina la obtinerea acceptului.
- ▶ Retineti ca ingrijirea adecvata in prespital este datoria dumneavoastra.

Consimțământul în cazul bolnavilor mentali

- ▶ Un adult în deplinătatea facultăților mentale poate refuza să fie tratat.
- ▶ Probleme din punct de vedere legal pot apărea în cazul pacienților ce refuza tratamentul dar care par a fi ruși de realitate și reprezintă un pericol pentru ei sau pentru alții.
- ▶ Dificultatea, chiar și pentru personalul cu experiență, constă în a stabili dacă acel pacient se află în deplinătatea facultăților mentale.
- ▶ În general, dacă pare că persoana reprezintă un pericol pentru el sau pentru ceilalți, trebuie luate măsuri pentru a o pune sub observație medicală.
- ▶ Modalitățile legale de îndeplinire a acestor demersuri variază de la țară la țară, de aceea legislația în acest domeniu trebuie cunoscută.
- ▶ Nu ezitați în a folosi ajutorul forțelor de ordine, mai ales ca uneori e nevoie și de alte proceduri legale ce trebuie parcurse.

Testamentul

- ▶ Testamentul este un document scris si semnat de catre pacient in fata unui medic si a unui avocat.
- ▶ Mai pot purta denumirea de directive in avans, directive avansate catre medic sau autoritati de a nu se resuscita.
- ▶ Testamentele sunt enuntate uneori atunci cind pacientul se afla in stare terminala. De exemplu un asemenea pacient poate solicita ca eventuale manevre de resuscitare sa nu se efectueze.
- ▶ Daca nu se poate imediat stabili daca un testament este legal valabil, trebuie initiate manevrele medicale si lasata problema legalitatii documentelor in seama evaluarii de catre departamentul medical ce va prelua pacientul.

Concepte legale

► Abandonul

Termenul definește situația în care o persoană instruită începe manevrele medicale de urgență și le abandonează înainte de preluarea de către următorul esalon specializat.

Odata inițiate manevrele, acestea trebuie să continue până când o altă persoană cu cel puțin același nivel de pregătire sau superior sosește la locul faptei și preia activitatea.

Nu lăsați niciodată pacientul fără îngrijiri, odata ce ați preluat cazul.

Concepte legale

- ▶ Persoană decedată la locul intervenției

Daca exista semen ca pacientul traieste la momentul sosirii la locul interventiei,trebuie incepute manevrele terapeutice initiale.

Persoanele decedate trebuiesc tratate conform legislatiei in vigoare si protocoalelor serviciului.

Concepte legale

- ▶ Persoană decedată la locul intervenției

In general, o persoană nu poate fi considerată de la început decedată în afara situațiilor enumerate:

1. decapitare - înseamnă separarea capului de corp. În această situație evident nu mai există nici o șansă de salvare a pacientului.

2. rigiditate cadaverică - rigidizarea temporară datorită contracturii musculare ce apare la câteva ore după deces. Prezența acesteia indică decesul pacientului și inutilitatea manevrelor de resuscitare

3. descompunerea tisulară - apare după cel puțin o zi de la deces

4. lividitățile cadaverice - de culoare roșie sau violet, apar în porțiunile declive ale corpului, aflate în contact sau aproape de sol. Sunt determinate de migrația singelui în țesuturi și dependente de gravitație, poziția cadavrului. Apar la câteva ore de la deces.

- ▶ Dacă unul din aceste semne este prezent, pacientul poate fi considerat decedat.
- ▶ Este important de cunoscut protocolul local în aceste situații.

Concepte legale

► Vătămare corporală – neglijența

Se invoca atunci când pacientul suferă vătămări sau leziuni datorită îngrijirii deficitare acordate, ce nu îndeplinește standardele de calitate așteptate de la o persoană cu pregătire similară, într-o situație similară.

Pentru ca această situație să apară, trebuie să fie îndeplinite patru condiții:

1. obligația de a interveni
2. intervenția deficitară
3. leziuni rezultate
4. cauze

Concepte legale

- ▶ Vătămare corporală – neglijența

Ca membri ai echipajului de prim ajutor solicitat la locul faptei spre a oferi îngrijire, aveți obligația de a ajuta pacientul.

Dacă veți esua în această acțiune se poate interpreta ca neindeplinirea obligațiilor.

Pentru ca neglijența să poată fi invocată pacientul trebuie să demonstreze existența prejudiciilor (leziuni, etc) ca urmare a acțiunii inadecvate.

Concepte legale

► Confidențialitate

Majoritatea informațiilor despre pacient sunt confidențiale.

Acestea include:

- circumstanțele evenimentului
- antecedentele personale medicale evaluarea inițială și îngrijirile acordate.

Aceste informații vor fi furnizate numai personalului medical sau altor structuri legale implicate în îngrijirea pacientului.

Informațiile nu trebuie împărtășite familiei sau prietenilor.

Unele însă pot fi considerate informații de interes public.

Acestea pot cuprinde:

- tipul accidentului
- numărul victimelor

Ele pot fi furnizate mijloacelor mass-media prin modalitatea aprobată de departamentul în care lucrați.

Legea bunului Samaritean

- ▶ Se referă la acordarea primului ajutor atunci când este nevoie, de către persoane care au cunoștințele minime necesare

Legislația în vigoare

Raportarea evenimentelor

- ▶ Anumite evenimente – crime și diferite boli infecțioase – se raportează imediat
- ▶ Se întocmesc cu regularitate strictă statistici, care dau posibilitatea urmării și evaluării activităților